

κοῦ εἰσοδήματος παραμένει ὑψηλή. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ διάρθρωσις τῆς οἰκονομίας παραμένει κατὰ βάσιν ἀμετάβλητος. Ἐπὶ πλέον, ἡ συνεχιζομένη μεγάλη διαφορὰ μεταξύ ἀστικοῦ καὶ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, τὰ ἀνεπαρκῆ ἐπίπεδα μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἡ εὐρεία ὑποαπασχόλησις καὶ ἀνεργία ἐπιτείνουν τὴν ὑφισταμένην ἀνισότητα εἰς τὴν κατανομήν τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἀποδεικνύουν τὴν παραμέλησιν τοῦ κοινωνικοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ προγράμματος, μὲ ἀποτέλεσμα αἱ πάσης φύσεως κοινωνικαὶ ἀντιπαροχαὶ νὰ φθάνουν μόλις τὸ 8% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐναντι μέσο ὁρου 19% διὰ τῆς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Τρίτον : Τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἡϋξήθη ἀπὸ 242 ἐκ. δολλ. τὸ 1959 εἰς 365 τὸ 1962 καὶ προβλέπεται ὅτι θὰ ὑπερβῇ τὰ 400 ἐκ. δολλάρια τὸ 1963, μὲ τάσεις περαιτέρω διογκώσεώς του. Ὡς προστεθῇ ἀκόμη ὅτι τὸ διευρυνόμενον ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος καλύπτεται κυρίως ἀπὸ τὴν πέραν τῶν προβλέψεων τοῦ πενταετοῦς σημαντικὴν αὔξησιν τῶν ἀδήλων πόρων, ἀποτελεῖ σοβαρὸν κίνδυνον διὰ τὴν οἰκονομικὴν νομισματικὴν σταθερότητα τῆς Χώρας.

Τέταρτον : Ἡ χρηματοδότησις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν βασικῶν ἔργων ὑποδομῆς καὶ ἐκβιομηχανίσεως ὑπολείπεται σημαντικῶς τῶν προβλέψεων. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ εἰσαγόμενα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἐξηγοῦν καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος, κατὰ σημαντικὸν δὲ ποσοστὸν καὶ τὴν αὔξησιν τῶν εἰσαγωγῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, δὲν ἐπενδύονται, ὡς ἔδει, παραγωγικῶς, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἀπαραιτήτων τεχνικοοικονομικῶν μελετῶν καὶ τῆς ἀπαιτουμένης ὀργανώσεως τῶν φορέων ἀναπτύξεως. Ὡς ἐκ τούτου, αἱ ἐντεῦθεν μακροχρόνιαι ἐπιπτώσεις ἰδίᾳ ἐκ τοῦ διευρυνόμε-

νου κρατικοῦ δανεισμοῦ, εἶναι κατ' ἀνάγκην δυσμενεῖς ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς πορείας τῆς οἰκονομίας.

Τὰ ὀλίγα, ἀλλὰ καὶ πολὺ χαρακτηριστικὰ αὐτὰ στοιχεῖα δείκνυν τὴν ἀποτυχίαν τοῦ πενταετοῦς προγράμματος ἀναπτύξεως, τὸ ὁποῖον πλέον οὐδόλως ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς σημερινὰς συνθήκας, ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν σύνδεσιν τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ἀπὸ τὴν διανοιγομένην νέαν περίοδον διεθνούς ὑφέσεως καὶ συνεργασίας καὶ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀπόστασιν ποὺ χωρίζει τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰς ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης.

Αἱ νέαι αὐταὶ συνθήκαι καθιστοῦν ἐπιτακτικὴν καὶ ἐπείγουσαν τὴν ριζικὴν ἀναθεώρησιν τῆς μέχρι τοῦδε πολιτικῆς, ἐπιτάσσουν νέον τρόπον τοῦ οἰκονομικῶς σκέπτεσθαι διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην κατάρτισιν καὶ ἐφαρμογὴν, μὲ εὐρείαν κρατικὴν πρωτοβουλίαν, ἐνὸς τολμηροῦ καὶ συγχρόνως ρεαλιστικοῦ μακροχρονίου οἰκονομικοῦ σχεδίου, ποὺ θὰ ὁδηγήσῃ τὴν Χώραν εἰς τὸν δρόμον τῆς πραγματικῆς προόδου καὶ εἰς τὴν δυνατότητα γονίμου διεθνούς ἀμίλλης. Ἡ Παιδεία, διὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑλλὰς διαθέτει τὴν μικροτέραν ἀναλογίαν τῶν ἐθνικῶν πόρων ἀπὸ ὅλας σχεδὸν τὰς Χώρας τῆς Εὐρώπης, καὶ αἱ διὰ τὴν ὁποῖαν δαπᾶναι μόλις φθάνουν τὰ 80% τῆς ἀποδόσεως τοῦ φόρου καταναλώσεως καπνοῦ, πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἐξόρμησιν.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Προγραμματισμοῦ» θεωρεῖ ὑποχρέωσίν της νὰ ἐπισημάνῃ τοὺς μεγάλους κινδύνους δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ταχείας δημιουργίας τῶν προϋποθέσεων πρὸς θετικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ποὺ παραμένει τὸ ὑπ' ἀριθμ. ἐν πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος.

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΙΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον προκαλεῖ ἡ ἀνάπτυξη τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες. Καὶ τοῦτο γιατί ἡ σοσιαλιστικὴ κοινωνία διαφέρει ριζικὰ ἀπὸ τὴν ἀστική. Ὁ τρόπος παραγωγῆς, οἱ παραγωγικὲς σχέσεις, οἱ βασικοὶ νόμοι οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης, εἶναι τελείως διαφερτικοὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐπικρατοῦν στὶς κοινωνίες τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Συνεπῶς οἱ οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες δρῆκαν στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες νέο πρόσφορο ἔδαφος γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τομεῖς ποὺ μέχρι χθὲς ἦσαν ἄγνωστοι.

Οἱ σοσιαλιστικὲς οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες ἄρ-

χισαν νὰ ἀναπτύσσονται ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1917, ὅταν τότε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορίᾳ ἐμφανίστηκε ἡ σοσιαλιστικὴ κοινωνία στὴ Ρωσία. Μέχρι τότε ὑπῆρχαν μόνο γενικὲς κατευθύνσεις γιὰ τὴν σοσιαλιστικὴ οἰκονομία, ποὺ ὅπως εἶναι γνωστὸ τὶς εἶχε δώσει ὁ ἱδρυτὴς τῆς κοσμοθεωρίας τοῦ σοσιαλισμοῦ, Κ. Μάρξ. Στὰ 45 χρόνια ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὴν ἱδρυση τῆς ΕΣΣΔ ἔχει γίνει μιὰ πραγματικὰ τεράστια πρόοδος στὶς σοσιαλιστικὲς οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες. Ἐμφανίστηκαν μιὰ σειρά σημαντικοὶ νέοι ἐπιστημονικοὶ κλάδοι τῆς οἰκονομίας.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ σοσιαλιστικὲς οἰκονο-

μικές έπιστήμες που δημιουργήθηκαν μέχρι σήμερα, δεν έχουν όλες το αυτό επίπεδο. Όρισμένες από αυτές έχουν ήδη ύψηλο επίπεδο ανάπτυξης, ενώ άλλες μόλις και κάνουν τα πρώτα βήματά τους. Κάτω από αυτές τις συνθήκες είναι φυσικό να μην είναι δυνατό να δώσουμε ένα ολοκληρωμένο πίνακα ταξινόμησης των σοσιαλιστικών οικονομικών επιστημών, ένα πίνακα με γενική ίσχύ που να εκφράζει απόλυτα και με ακρίβεια τις άμοιβαίες σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ των διαφόρων κλάδων των οικονομικών επιστημών του σοσιαλισμού. Ταυτόχρονα θα πρέπει να πάρουμε υπ' όψη μας και την διαρκή επιστημονική ανάπτυξη. Υπάρχει μια διαρκής εμφάνιση νέων θεωριών που βαθμιαία μετατρέπονται σε ανεξάρτητους επιστημονικούς οικονομικούς κλάδους. Έτσι η εικόνα που δίνουμε παρακάτω της ανάπτυξης των οικονομικών επιστημών του σοσιαλισμού, εκφράζει μόνο την σημερινή κατάσταση, έχει στατικό χαρακτήρα. Πάντως νομίζουμε βοηθά όλους εκείνους που ασχολούνται με τα οικονομικά προβλήματα του σοσιαλισμού και γενικά τους οικονομολόγους.

Σύμφωνα με το σημερινό στάδιο ανάπτυξης των οικονομικών επιστημών στις σοσιαλιστικές χώρες, μπορούμε να κάνουμε την εξής κατάταξή τους :

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: Είναι η γενική θεωρητική επιστήμη της ανάπτυξης των κοινωνικών παραγωγικών σχέσεων στο σοσιαλισμό, ή επιστήμη των νόμων της παραγωγής και της διανομής των κοινωνικών αγαθών στη σοσιαλιστική κοινωνία.

ΙΙ. ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ : Είναι οι επιστήμες (επιστημονικές θεωρίες) της συγκεκριμένης εφαρμογής των οικονομικών νόμων του σοσιαλισμού σε ειδικές περιπτώσεις και σε διάφορους τομείς της έθνικης οικονομίας και που άφορούν τις μεθόδους και τους τρόπους χρησιμοποίησης των αντικειμενικών νόμων της σοσιαλιστικής κοινωνίας. Σήμερα υπάρχουν οι παρακάτω τομείς και κλάδοι έφηρμοσμένων οικονομικών επιστημών του σοσιαλισμού.

Α) Τομέας της σχεδιοποίησης της έθνικης οικονομίας.

Β) Τομέας οικονομικών δραστηριοτήτων.

1. Οικονομία βιομηχανικής παραγωγής.
2. Οικονομία αγροτικής παραγωγής.
3. Οικονομία Έμπορίου.
4. Οικονομία μεταφορών και συγκοινωνίας.
5. Οικονομία κοινωνικής Προνοίας.

Γ) Τομέας μικτών οικονομικών

κων δραστηριοτήτων.

1. Οικονομία Έργασίας.
2. Οικονομία χρήματος και πιστώσεων.
3. Οικονομία πρώτων ύλων και τεχνικού έξοπλισμού.

ΙΙΙ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Α) Κλάδος

- 1) Λογιστική
- 2) Στατιστική της Έθνικης οικονομίας
- 1) Ίστορία της Έθνικης Οικονομίας
- 2) Οικονομική γεωγραφία

Όλοι οι παρακάτω τομείς και κλάδοι διδάσκονται σαν ειδικές επιστήμες στις διάφορες σχολές των οικονομικών επιστημών σε όλα τα Πανεπιστήμια των σοσιαλιστικών χωρών. Με αυτό τον τρόπο καταρτίζονται έξειδικευμένα οικονομικά στελέχη και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις της γρήγορης και διαρκούς ανόδου των οικονομικών του σοσιαλισμού. Με βάση το σημερινό επίπεδο των οικονομικών επιστημών στις σοσιαλιστικές χώρες, θα μπορούσε το σχήμα που δώσαμε για τις υπάρχουσες οικονομικές επιστήμες να πλουτισθί ακόμα πιο πολύ. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε μια σειρά υποτομείς και υποκλάδους. Η επιστήμη π.χ. της οικονομίας της βιομηχανίας συμπεριλαμβάνει μια σειρά ανεξάρτητους κλάδους, όπως είναι ο κλάδος της βιομηχανίας τροφίμων, ο κλάδος της βιομηχανίας οίκισμού κλπ. Γενικά μελετώντας κανείς την εξέλιξη των οικονομικών επιστημών στις σοσιαλιστικές χώρες, παρατηρεί ότι υπάρχει μια εξέλικτική πορεία διαρκούς συσσώρευσης νέων γνώσεων που προκαλούν το φαινόμενο της διαρκούς επίσης τάσης διαχωρισμού και δημιουργίας νέων κλάδων οικονομικών επιστημών.

Το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης των οικονομικών επιστημών στις σοσιαλιστικές χώρες μάς δείχνει πόσο έχει αναπτυχθεί ο τομέας αυτός της επιστήμης. Μάς επιβεβαιώνει πόσο ανεπαρκής είναι σήμερα ο λεγόμενος «οικονομολόγος» που παλιά μπορούσε να ασχολείται με όλες τις πλευρές της οικονομικής δραστηριότητας και να έχει γνώμη για τα πάντα. Η επιστημονική έξειδίκευση αποτελεί σήμερα βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της επιστήμης και για την απόκτηση της επιστημονικής ιδιότητας από τους ανθρώπους που θέλουν να υπηρετήσουν την επιστήμη και να εξυπηρετήσουν την κοινωνική πρόοδο.

Ε. Ν.